

Starea fitosanitară a culturilor agricole în luna mai anul 2021.

Pe parcursul lunii mai pe teritoriul țării s-a semnalat vreme mai rece ca de obicei și cu precipitații. Temperatura medie decadică a aerului a constituit +14,3..+16,1°C, temperatura maximă a aerului a urcat până la +28°C (SM Bravicea), iar cea minimă a scăzut până la +3°C (SM Râbnița, Tiraspol). Cantitatea precipitațiilor căzute a constituit 25-45 mm. În aceste condiții meteorologice dezvoltare însemnată la culturile agricole au primit majoritatea speciilor nocive de boli și dăunători.

La culturile păioase pe 54,9% suprafețe din 9,2 mii ha cercetate a continuat popularea cu **ploșnița asiatică a cerealelor**, densitatea căreia nu a depășit PED (sub 2,0 ex/m.p.), și dăunarea până la 5,1% plante (Ștefan Vodă, 490 ha), iar la mijlocul lunii în majoritatea raioanelor s-a semnalat depunerea ouălor. În raioanele Leova, Cantemir, Comrat și Ștefan Vodă s-a semnalat începutul eclozării larvelor, care va continua și în iunie. Pe 65,4% semănături de păioase a continuat popularea cu **gândacul ovăzului**, iar eclozarea larvelor la mijlocul lunii în raioanele din sudul republicii a căpătat caracter de masă. Pretutindeni la păioasele de toamnă a continuat popularea cu **tripsul grâului și păduchele verde al cerealelor**. Pentru diminuarea impactului negativ cauzat de dăunători, împotriva acestora au fost efectuate tratamente chimice pe o suprafață pe peste 12,4 mii ha.

Timpul ploios din perioada de primăvară a favorizat dezvoltarea bolilor la culturile păioase. Pe 32,8% suprafețe din 7,4 mii ha cercetate în grad inferior s-a semnalat dezvoltarea **făinarii**, pe unele câmpuri de orz de toamnă din zona de sud dezvoltare însemnată au primit **pirenoforoza** și **helmitosporioza**, îndeosebi **helmitosporioza în dungi și pătarea brună** (Ceadâr Lunga, Taraclia), **rugina galbenă** (Basarabeasca). Împotriva complexului de boli s-au efectuat tratamente cu fungicide pe o suprafață de peste 36,6 mii ha.

La semănăturile de floarea soarelui, porumb, odată cu răsărirea plantelor, pe 93,3 la sută suprafețe de floarea soarelui și sută la sută suprafețe de porumb (din 11,3 mii ha și 6,6 mii ha cercetate, respectiv), s-a înregistrat popularea cu **gândacii polifagi, sârmari**, iar în unele focare densitatea acestora depășește PED (peste 2,0 ex/m²), cu dăunarea peste 12% plante (Ceadâr Lunga, 1090 ha). Dintre speciile de gărgărițe dominantă se menține rățișoara porumbului și gărgărița sfeclei. În a doua decadă a lunii la culturile prășitoare și bostănoase, precum și legumicole (din răsad și sămănate) s-a semnalat dăunarea plantelor de larvele **Buhei de sol a grâului** (Basarabeasca), cu densitatea pe unele câmpuri peste PED (peste 2,0 larve la 1 m.p).

La toate culturile prășitoare, precum și culturile leguminoase și legumicole, pe timp cald și moderat umed în a doua jumătate a lunii mai s-a semnalat popularea cu **păduchi**, înmulțirea cărora în continuare va cauza formarea coloniilor masive pe frunze, tulpini și inflorescențe. La începutul fazei de creștere a florii soarelui, în condiții cu umiditate sporită și temperatură redusă a aerului (13-18°C), s-a produs infectarea floarei soarelui cu **mană** (*Plasmopara helianthi*), cauzată de infecția primară, cu manifestarea simptomelor bolii în special pe câmpurile, unde semănatul s-a efectuat cu semințe netratate, sau unde cultura a revenit la locul precedent mai devreme de 5-6 ani .

La rapița de toamnă peste 93 la sută suprafețe din 4,9 mii ha cercetate au fost populate cu **gândacul lucios, gărgărițele tulpinilor și gândacul roșu**, cu densitatea neînsemnată. Împotriva complexului de dăunători au fost efectuate tratamente chimice pe o suprafață de peste 11,4 mii ha. Totodată, continuă atacul de **păduchi**, diverse specii de **ploșnițe, gărgărița și țintărașul silicvelor**.

În livezile de specii sămânțoase pe 20 la sută suprafețe de (din 1,8 mii ha cercetate) în luna mai a continuat atacul de **gărgărița mugurilor, gărgărița florilor, moliile defoliatoare și viespile cu fereștrău**. A continuat înmulțirea și răspândirea **păduchelui verde al mărului, acarienilor**, zborul fluturilor, depunerea ouălor și începutul eclozării larvelor **viermelui merelor** (Leova, Ștefan Vodă, Comrat).

După ploile căzute la mijlocul lunii mai s-au manifestat și primele simptome de **rapăn** pe frunze și fructe. A continuat dezvoltarea **făinării**, în unele livezi cu dezvoltare în masă. În scopul protecției fructelor și frunzelor de complexul de boli și dăunători, la avertizare, înainte de înflorit și imediat după înfloritul pomilor, s-au efectuat tratamente cu produse de uz fitosanitar pe o suprafață de peste 15,0 mii ha.

În livezile de prun pe 28,6 la sută suprafețe (din 1,2 mii ha cercetate) s-a înregistrat atacul fructelor de **viespea cu fereștrău**, cu dăunarea până la 14,0% fructe tinere (Comrat, 6 ha și Ștefan Vodă, 28 ha), iar peste 63,9 la sută de suprafețe de sămburoase (din 2,4 mii ha cercetate) au fost populate de **gândacul păros**, cu popularea până la 8,0% -11,0% inflorescete (Ceadâr Lunga, 65 ha și Vulcănești, 24 ha). În prima decadă a lunii s-a semnalat zborul **viespii semințelor de prun**, cu maxima zborului la mijlocul lunii și depunerea ouălor în fructele tinere. Pe parcursul lunii a continuat zborul fluturilor și depunerea ouălor **viermelui prunelor, viermelui oriental și moliei vărgate a fructelor**. La vișin și cireș s-a semnalat zborul **muștei cireșelor**. În unele raioane din zona de nord și centru a republicii a început zborul fluturelui **omidei păroase a dudului**. Din speciile de boli pe 80 la sută suprafețe de piersic dezvoltare a primit **bășicarea frunzelor de piersic**. Pe timp ploios cu vânt la speciile de sămburoase s-a produs infectarea de **clasterosporioză, monilioză** (*Monilia laxa*, *M. fructigena*), **ciuruirea bacteriană a frunzelor** (*Xanthomonas campestris*, *Pseudomonas syringae*), infectarea de care va continua. Împotriva complexului de boli și dăunători continuă tratamentele de corecție și protecție a pomilor, frunzelor și fructelor.

În plantațiile de viță de vie pe parcursul lunii mai a continuat atacul de **acarianul galicol**, zborul fluturilor **moliilor strugurilor** (*eudemis și cochilis*), iar din a doua decadă a lunii mai în raioanele din sudul republicii se remarcă depunerea ouălor și eclozarea larvelor.

După ploile căzute la mijlocul lunii mai s-au creat condiții favorabile pentru infectarea viilor cu **mană, făinare, antracnoză** și de alte boli. În scopul protecției culturii, la avertizare tratamentele obligatorii se vor efectua la atingerea lungimii lăstarilor de 20-30 cm, în faza „rămolirea inflorescențelor” și imediat după înflorit, cu produse de uz fitosanitar, conform Registrului de Stat.